

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17992
Tarih : 15.05.2026

44998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Dışişleri Bakanı Hakan FİDAN** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Anadil hakkı, hem bireysel bir hak hem de halkların kültürel varlığını sürdürebilmesinin temel koşuludur. Türkiye'nin de taraf olduğu pek çok uluslararası sözleşme, anadilinde eğitim ve kültürel hakları güvence altına almaktadır. Ancak Türkiye, özellikle çocukların anadillerini kullanma ve geliştirme haklarını düzenleyen uluslararası belgelere koyduğu çekincelerle, Kürtçe üzerindeki kısıtlayıcı politikalarını uluslararası hukuk zeminine de taşımıştır. Dışişleri Bakanlığı'nın sadece bir devletin değil, o devleti oluşturan tüm halkların haklarını uluslararası arenada gözetme yükümlülüğü bulunmaktadır. Yurtiçinde ve yurtdışında Kürtçeye yönelik engelleyici tutumlar, toplumsal barışın yanı sıra Türkiye'nin demokratik itibarını da zedelemektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'nin 1995 yılında onayladığı BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin çocukların eğitim ve kendi kültürünü yaşama hakkını düzenleyen 17, 29 ve 30. maddelerine koyduğu çekincelerin güncel gerekçesi nedir? Bu çekincelerin kaldırılması ve Kürt çocuklarının kendi anadillerinde eğitim görmesinin önündeki engellerin temizlenmesi amacıyla bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
2. Dışişleri Bakanlığı'nın yurtdışındaki temsilciliklerinde (Elçilik ve Konsolosluklar) sunulan hizmetlerin, milyonlarca Kürt yurttaş ve yurtdışında yaşayan Kürt diasporası için Kürtçe (Kurmancî/Kirmanckî) dil seçeneklerini içermemesinin sebebi nedir? Konsolosluklarda Kürtçe tercüman istihdamı yapılması planlanmakta mıdır?
3. "Türkiye'nin kültürel mirasını tanıtmak" amacıyla kurulan Yunus Emre Enstitüsü, neden Türkiye'nin en çok konuşulan ikinci dili olan Kürtçeyi müfredatına almamaktadır? Yurtdışındaki kurslarda sadece Türkçe öğretilmesi, Türkiye'nin dilsel zenginliğini gizlemeye yönelik bir politika mıdır?
4. Son yıllarda Avrupa ülkelerinde (Almanya, Fransa, İsveç vb.) yerel yönetimler tarafından sağlanan Kürtçe anadil derslerinin veya Kürdoloji kürsülerinin engellenmesi yönünde Türkiye'nin diplomatik baskı kurduğu iddiaları gerçeği yansıtmakta mı? Bu iddialara ilişkin Bakanlığınızca yapılmış resmi bir açıklama mevcut mudur?
5. Bakanlığınızın internet sitesi ve sosyal medya mecralarının Kürtçe versiyonlarının oluşturulmamasının gerekçesi nedir? Dış ilişkiler kapsamında bilgilendirme faaliyetlerinde neden Kürtçe yok sayılmaktadır?
6. Diğer devletlerle imzalanan ikili kültürel iş birliği anlaşmalarında, Türkiye'deki "azınlık dilleri" veya "anadiller" kapsamında Kürtçe edebiyatının, sanatının ve dilinin tanıtılmasına yönelik herhangi bir maddeye yer verilmiş midir?
7. Yurtdışında yaşayan ve anadili Kürtçe olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının, anadillerini koruma ve çocuklarına öğretme haklarının desteklenmesi amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü somut bir faaliyet bulunmakta mıdır?